

Oginski.

N. 29. VI.

ORNAMENTVM

DIVINÆ CRVCIS,

ROSA GEDROYCIANA.

In Tumulo Sacrorum Cinerum,

B. MICHAELIS

GEDROYC

E Sangvine Ducum in Lithuania

NATI.

Cracoviæ, in Religione Ordinis S. Augustini

Conc. & Regul. Beatorum Martyrum de Poenitentia,

MORTVI,

Vitæ Sanctimonia & miraculorū gloriâ

CELEBERRIMI,

Ipso, annuæ Commemorationis Eius, secundô, post
Inventionem Divinissimæ CRVCIS, Die.

In Eccl: S. Marci, PP. Reg: Obseru: S. Augustini,

INVENTVM.

Frequentissima, Illustrium Hospitum, Corona;

A

SAMVELE IOSEPHO BVTKIEWICZ, WISWOYN.

In Alma Vniuersitate Crac: Ph: Bac: S. Theologiae, Auditore,

DEMONSTRATVM.

Lucique Publicæ

PORRECTVM.

Annô Nazareni Floris, 1682. Die 4. Mai.

CRACOVIAE, Ex Officina SCHEDELIANA, S. R. M. Typogr.

In Gentilitium infigne
ILLVSTRISSIMÆ DOMVS
OGINSCIANÆ.

Porta Triumphalis, pandit sua Numina latè
Sanguinis, & veterum conflait Ordo Patrum:
Nobile magnorum circumstrepit agmen Honorum
Altaq; fortunæ turba stat ante fores.
Tu tamen & trabeis, alios præcedis, & ostrô;
Multus inest oculis, multus & ore Deus.

96477

ILLV.

221

ILLVSTRISSIMO & MAGNIFICO DOMINO,

D. MARTIANO

DE KOZIELSKO

OGINSKI

PALATINO TROCENSI,

Radofzkievicēsi, Msciboviēsi, Dorfuniensi, &c. &c.

CAPITANEO,

Domino & Patrono suo Amplissimo.

Non ideò cum ornamento, ad Tuam venio PORTAM ut, basilicè trophaorum apparatu Illustrem, Maiorumq; Ceris splendidam; exornem: Sed ut, iutissimam stationem, in Hoc Gentilitio Augustali Tuo, inueniam. Illustrissime, ac Magnifice Domine. Et quidni ornamentorum satis, intra & circa PORTAM OGINSKIANAM sit? Quà, tot adorea, illustriissima Familiae, clauduntur. Duces cum armatorum cateruis volitantes, dum numero; Paludatos Vitellios, Senatum ante se agentes, triumphalesq; Atavos, cum circumspicio; res cruentas feliciter gestas, parmasq; nomina gentium preferentes, cum admiror; captiuorum & catenatorum hostium, gemitus cum audio: tanquam magnarum rerum farragine, totus certatim, in stuporem rapior. Ex Tua namq; PORTA ingentes Heroum Umbra, & specioso funere sepulti Maiorum immortales Vultus, non velò Timantis nihil contegente; sed Ducali purpurâ, Kozielsciensium, Kiioviensium, Czerniechoviensium, Pereiaslaviensium, Principū;

emicant inuoluti. illa (inquam) Nomina an Numina? Theodatus
OGINSKI Succamerarius Trocensis, cataphractæ militiæ Ductor,
AVUS TUUS: ALEXANDER, vel ipso Macedone, Maior, Castellanus
 Trocensis; **IOANNES**, Mareschalcus Braclauiensis: cateriq; mul-
 ti, quorum Purpuram Ducalem, non bino; sed milleno casorum hostium,
 murice tinctam non reuoluam: ad triumphales Atauorum, accedere
 curruum Leones Elephantosq;, non ausim; ad quorum frena Moscho-
 rum toties, deuicti deuinctiq;, respere dracones. Licet hic; tot reliquos
 è trabeatis Cineribus, rediuuos excitare Phœnices: nempe Consangui-
 neas **RADIVILLORVM**, **POŹVBINSCIORVM**q; Aquilas, **ZAWISZYA-
 NÆ** & **SZEMIOTIANÆ** Familiæ Olores. Licet ex Tua ducere **POR-
 TA**, atrato mortis Sirmate inuolutos, **KORECCIOS**, **KORYBVTHOS**,
SANGVSCIOS, **Duces: CHODKIEWICIOS**, **CHLEBOWICIOS**, **Fama Mira-
 cula: SAPIEHANÆ**, **PACIANÆ**, **KRYSZPINIANÆ** Domûs; digna, immorta-
 libus cedris, **Nomina: NARVSZEWICIOS**, **BRZOSTOWIOS**, **CHREPTOWICI-
 OS**, **TYSZKIEWICIOS**; **POCIEIOS**, **BIELEWICIOS**, **SIEMASZCIOS**; Quorum
 omnium, caeterorumq;, multorum immortalitatem audiens extremus
 Orbis; non è Cadmæa fabula in usuram lucis huius; productam, testa-
 tur. Hac autem ornamenta à Maiorum Ceris desumpta, licet ingen-
 tis gloriæ sint, Tu tamen vertice toto supra eminens; bellò Togâq;, rerû
 gestarum, & consiliorum, ingens Syllabus, **MARTIANE OGIN-
 SKI**, occurris mihi ex **Hac PORTA**. Non vane gloriæ auram ca-
 pro: fuimus etenim nos etiam, pars magna illorum; qui audiuimus quàm heroicè,
 formidando, malleis Bellonæ Otthomanicæ, Steropi, Polonum Lithuanumq;, Orbem
 arietanti, Tu, veluti Sapientiæ Augustal, Pectus Tuum eruditum (quod non vulga-
 ria Numina infederunt) obiecisti. Alexandria condita porta, Dei Serapidis, operâ, in
 Cælum surgunt. **OGINSCIANA PORTA**, tot heroicis, Maiorum factis, Cælo proxi-
 ma; per Te, iam ipsis sideribus, augustissimè immiscetur. In hac itaq;, tot Ancilijs, in-
 domita **PORTA** Tua; cum reclinatorium, **ORNAMENTO DIVINÆ CRVCIS**, **RO-
 SÆ GEDROYCIANÆ**, inuenio: humiliter rogo, vt in sinum Gratiæ Tuæ Rosam
 Beatam accipiens: me quoq;, ad Tuam **PORTAM**, commorantem, non arceas,
 qui sum.

ILLVSTRISSIMÆ & MAGNIFICÆ
Dominationis Tuæ.

Cliens deditissimus,

JOZEPHVS SAMVEL BVTKIEWICZ WISWOYN.
 In Alma Vniuersitate Crac: Phil: Bac:
 & S. Theo: Auditor.

ORATIO.

Ornamentum Diuinæ Crucis, Rosam GEDROYCIANAM, ad cineres sepulchri, fatorumq; tabernacula; non læsæ integritatis inuenire: falcata mortis arbitria excedere est. A. N. inter graueolentes cupressi plan-

*Stemma,
Gedroyci-
ana Fami-
lia, Rosa
alba.*

tas, rosam vernare; obsoleto mortis Decembri, Maium floribus naturæ ludentem, accidisse; in Polydori myrreto, & nisi fatalem taxum, olenti, florentis rosæ fragrantiam odorare; planè miraculum sæculis inauditum. quoniam nemini mortalium vnquam, prædatrix Lybitina, formosissimæ pulchritudinis auferendo; restituit spolum, atq; iterum pulchrô naturæ fucô erubescere concessit. Intendebat vernare Pompeius apud æternitatem, à suis plantis; quarum attactu, rosea vestigia de semita emergebant: hodiè de tanta feracitate, de tanta florum vindemia; vix folium vanissimæ fabulæ colligimus: vbi demùm est, gloriosa rosarum iactantia? emarcuit, & quasi breue decus; dissipata, in vanæ gloriæ auras euanuit. Heliogabalus Cæsarum impurissimus, ideò rosarum perpluuia, in recumbentes ad mensam, sæpissimè effundebat; vt mortalitas eius, haustô imbre roseô, immortaliter floreret: nunc de tam insolenti Floræ luxu, in eius, cinerum fauilla, nec saltim *vaccinia nigra leguntur.* Certamine & opibus Regum, in marmore palmarum triumphalium, incisæ notæ; instar montium eductæ Pyramides, & Mausolea; exoticô Diuini Alcimedontis opere, laurearum syluæ in faxis adumbratæ, & multiplici striarum ductu, mirô artificiô, tanquam rediviuæ lapidibus inscul-

ptæ; iam pridem virere desierunt: nimirum frustra terrarum Principes, in suum perenne decus, omnes mouerunt lapides; cum passim eò, vnde assurrexerant, fatorum iniuriâ, sint devoluti. Exemptus est, è communi mortis tributo **GEDROYCIANVS** Tumulus, qui non mortali excisus manu, & à B. Suentoslao, inventus, non cineres; sed Augustissimam condit Rosam: quippe, si quis piorum Manibus locus, si, vt Sapientibus placet, non cum corpore extinguuntur Sanctæ Animæ, fucô imaginum non coloratur; quæ marmore aut ære finguntur: Sed vt vultus hominum, ita simulacra vultuum, imbecilla, ac mortalia sunt: forma mentis beata, quæ teneri & exprimi, per alienam materiam, & figurarum discrepantium artem non potest, solâ innocentia vitæ adumbratur. Accedo itaq; ad hunc Tumulum, in quo Rosa tumulatur; desiderans, Vitæ & Mortis **GEDROYCIANÆ** memoriam, suauiter olentem, eruere: quid mortem memoro? viuit ille, & nequaquam mortuus est, qui vltimo morienti; Cordi (inquam) suo, Crucis Diuinæ infixam gerebat Arborem, verè vitalem: viuit, nec metuit emortuales cupressi calores, requiescens sub vmbra illius rami, in quo, Flos de Nazareno horto, pependit: Insuper, vernæ amænitati gloriam præripiens, intra conuulneratæ Crucis foramina, pulchrius pubescentibus pratis, redivivum Ornamentû, hucusq; viret augustè. Diuinissimæ Crucis inuentionem hesternâ die celebrauimus; hodiè instaurâtes Floralia, Ornamentum Crucis quæramus. Inueniam ego in Augusto Tumulo, Sacrisq; Cineribus, **B. MICHAELIS**; & ostendam, Ornamentum Diuinæ Crucis, Rosam **GEDROYCIANAM**. Vos modò, obaudite me Divini Fructus! & quasi rosa plantata super rivos aquarû, fructificate! quasi Libanus, odorem suauitatis habete! ô Rosa Amoris Sacrificium, delicata cuspide mucronis puncta, & charitate vulnerata, meam facundiam Troianorum pabulô non passam, immigra! aculeos spinarum lectissimos, in membratim currentem suadæ meæ, Mineruam expedit

pedi! Ego plenis manibus, Tibi lilia dabo; toto me, rosas clamabo. Interea Devotissimi Auditores, mihi Rosam inveniēti; fauete linguis, & placidissimis fauonijs adspirate.

Aridus ille, funestusq; inscriptus Nomina Regum Trūcus; iam tandem feliciter ineunte Maio, qui mensis florum est, vernat, ac floret, Diviniore Reginâ veris Rosâ. A A. Non defuerunt quidem hucusq; Magni Regis Arbori, ornamenta sua; cuius foliorum candidè rubicundam frequētiā, & purpureis veluti radijs emicantem, iam olim Sanctissimi clauī, an clauæ distinxere. Medullam eius pretiosus Sanguis, ceu opobalsami Cælestis latex; copiosè influere non cessat. Folijs, quæ, Divinissimam Sacri Capitis Cæsariem, velabant; stupendæ illæ, crebræq; Cælestium arcanorum reuelationes, inuolvuntur. Candet egregiè Arbor Regia, & ne delicatissimo candori, roseus quoq; color deesset; vermiculatâ foliorum rubescit purpurâ, illâ, quam mille venis, innocentissimus Virginum exsudauit Flos. proceritate sua ipsis sideribus porrecta, cuiusuis Libani, & vel ipsi Cælo proximas, despicit lauros: fragrantia, Dodonæas Sylvas, vel Arabum, cinnamis beata nemora; longè superat: lancearum fulgetrô, plusquam mille accensis lampadibus splendet: Spinæ lucem digerentes, demirantium palpebris, intendunt splendorem. reliqua innumera-bilia, Solij cruenti, Regis nostri, ornamenta, non adumbro illud desiderans; vt Tu fixe clauibus Deus, Tu Lilium inter spinas, admittere velis, in decus qualecunq; Crucis Tuæ (Qui non despicias & humiliores violas) humiliter serpente Rosam meam: adiuncta quippe lilio, erit formosior & rosa. Quod si Amor es, inter Spinas, in Cruce mortuus; appositè tumulaberis in rosa: vbi etenim iucūdius, quàm inter, Tui Augustissimi Capitis, spineta, habitaret? aut quo pulchrius colore, quàm saluberrimo Tuo Cruore, tingeretur? si Rubicundus es, admisce Rosam Candidam; adamaberis Sponsus candidè Rubicundus: si Candidus, adde puriorem cerussam Flori GEDROYCIANO: & sic pulcherrimi

A 2

cando.

candoris Arbor Tua; perpetuum triumphum celebrabit Ma-
ium. Et profectò expedit, Te in Crucis Ara languentem,
copiosâ rosarum stipare vindemiâ: quidquid autem coro-
nariarum rosarum habuit, aut habiturus est mundus, id
omne, GEDROYCIANÆ Viræ Sanctimonia est. Verùm
enimvero, quæ nam colonia hanc speciosæ venustatis Ro-
sam effuderit; occurrit iam explananda. Terrenæ fæturæ
flos iste non est; in cuius pulchritudinem, integram se ia-
ctans natura; etiam paludamentum illius, decore purissi-
mi muricis lacte misti, suaviter cruentavit: & ideò velim,
ipsam Cæli viam lacteam, ceu continuatum, in varias, flo-
rum species, hortum; in totidem veluti areolas, multipli-
cis pulchritudinis partitione distributum, peragrare: tin-
ctam quippe non terreno rubore Rosam, Sanctioris Pæsti,
inuidiosè rosariò claudi; aduertit ille facilè, qui, profapiam
rosarum, Cælò defluxisse, intellexit. Blando Cælorum Nu-
mini, Amori nempe, hæc erubescens naturæ voluptas,
rosa tribuitur. nam luxuriantibus Dijs; Deum Amorem,
puerili insolentia tripudiantem, purpureum effudisse ne-
ctar, rosæq; colorem rubicundum dedisse, ferax fabularum
Poësis decantavit: nec abludit à veritate nimium; imò re-
ctè, à Numine Amoris, originem rosarum deducit; quæ
spinam sagittæ loco habent, colorem rutilum, pro facibus
igne Cyprio lucentibus, egerunt, odore trahunt, folijs tan-
quam alis, intuentium oculis inuolant gratiosæ. At non
hæc Paphiæ patria Rosæ nostræ debetur: absurdum Deo-
rum Dearumq; volutabrum, Floris nostri purissimi, incu-
nabula non sunt: fictitium lasciu Numinis cælum; dicam
verius cænum; beatè formosam, nequaquam produxisse
potuit Rosam. quid enim molli Campaniæ? quid Veneris
plantæ debet, augustissimò tecta galerò, Nostra Rosa? quid
fabularum senticetis, quorum semina effusi poculi ab im-
purissimo Deo, sanies vaporavit? potius profligati pudor-
is, illa inter pomaria, infamis Priapi; leguntur turpes ro-
sæ; Nostram verò Rosam alij sinus, beatioris Sylvæ; in lu-
cis hu-

cis huius apricum exhibuere: rosea namq; illa, vernantis
virtutis indoles, floridum debuit habuisse Patriæ solum.
Felices saltus! beatæ Sylvæ! quæ tanti delicij florem pro-
duxistis, augustè perquam surgitis liliorum maiestate; quæ
in rosarum conuallem, floridè detumescitis. Vos hîc intel-
ligo profundiora Lithuaniae Magnæ, nemora; quæ olim in-
ter vos natam Rosam, feliciter habuistis: nequaquam enim
sterilis es, nequaquam florente lilijs Galliâ posterior es & Tu
Lithuania; in cuius cõmendationem, iam pridem innocēs
Casimirus, tot Liliatos centuriauit Equites, quot Sanctissi-
mos manipulatim licet, de Iagielonis stirpe legere Princi-
pes. Quodsi Florentia, Florentinas Cordis MARIÆ Rosas
parturiat, floribus & malis stipatum Philippi Nerei tumulet
Amorem: Seraphico Magdalenæ de Pazis Cordi, tanquam
renascenti pulchriùs Phœnici, digna florum sternat incuna-
bula; eò magis conueniens est, quò, vel propiùs ardens A-
moris in nomine Roma, cõcessit illis Sanctis calor; influē-
tias; vel florens Fidei Sanctæ perpetuo vere Campania, hos
dedit Cælo fructus. At in perpetuis brumæ rigoribus, de-
licata rosarum pullulare germina, pruinâ ali, inclementijs
Cæli augeri, Aquilonis turbine foveri; plusquam miraculū
est. Illa Colonia, quæ olim superstitionis spinâ horrebat,
quemuis obuium truncum, ad Latriæ cultum deputando,
& quibusuis arboribus Divinitatem implantando; non Ci-
licum messes, Arabumvé supersticiosos odores; sed placi-
dissimæ fragrantiae, Principes in GEDROYCIO, veri Dei
altaribus, gignit Rosas: ergo, vel ideò florida Lithuania;
quia Patria GEDROYCII est. Verùm priusquam apicis
rosei venustatem explicuero; radici instrata audite enco-
mia Nempe latitantium in cortice foliorum gratiosa rosæ
ambitio, pupillatò corymbò non dum in orbem fusò; quò
teneriùs alborem suum ostentabat, eò largiùs apparituræ
mox pompæ præludebat: formositate atq; fragrantia, ori-
ginem naturâ celsiorem indicans, non oculos modò, olfa-
ctumq; percussit; verùm & animos spectantium, mirifico

B. Gedroy
cius nasci
tur in M.
D. L.

pietatis odore inhalavit. Sunt rosæ, quæ è Spinis dumeti in-
 felicis crescendo; fallacem labellorum ostentant vanitatem:
 Hæc ingenuo confusa candore, innocenter sese fastigians;
 amabilem puritati verticem attollebat. Certavit cum flo-
 rida terrenarum formositate rosarum, & vicit: non tam e-
 nim mundè rosæ mundanæ, è foliorum sinu luteos expedi-
 endo apices, formæ præstantiam coronant; quàm hæc, de-
 center rubescens, niuæ innocentia, expandit alabastros.
 Rapuerat quidem GEDROYCIVS in Gentilitio Stemma-
 te suo, à Maioribus porrectam Rosam; quâ solâ florere non
 satis ratus; in rosas totus adhuc infans, festinabat ô con-
 iuratam in Te rosarum pulchritudinem, Divine Puer! to-
 tus roseus, imò rediuvia Rosa es: cùm in Tuæ puritatis An-
 gelicos vultus, oculorum meorum expeditio obtutus; nun-
 quam satis mirari possum, in oculis lymphâ purioribus, ca-
 sti pudoris, euigilantem custodiam! amabilè labellorum
 Tuorum considerans ambitum, totis præcordijs in Tuos la-
 xor Amores! vidisses enim deuotissime Auditor, delicatif-
 simi sensus verecundiam, subito rubore confusam, vulnera-
 ri: legisses singularis modestiæ, in fronte omnes Virtutes.
 At quia, præsertim quæ in ornamentum Crucis, voluptas
 crescebat, sine tubere esse non potuit; naturæ malis flos te-
 nerrimus, affligebatur adeò, ut plantæ officiò destitutus, ca-
 dere cogeretur. benè est, Auditores: liuentis morbi crucia-
 tibus, in Martyrem Beatorum Patrum, deligitur: iamq; Gi-
 gante quouis velocior Divinus Adolescens, integra Spiri-
 tûs alacritate, licet carne non valens, Bistriciam (quæ ciui-
 tas Lithuanix est) exultans festinauit: utq; candidiorem
 infumeret nitorem; Pænitentium Patrum lacrymis, immi-
 sceri desideravit: ut cruentam perempti Dei-Hominis Cru-
 cem ornaret; candidis pupillarum effluvijs, stolam voluit
 lauare: nempe ut rosa pullulet augustiùs rore gaudet per-
 fundi. Beati verò Patres, nequaquam fructib; Rosam vacuâ,
 floribusq; aridam putantes: Christi Vineæ implatauerunt per
 Sacri Ordinis Generalem Augustinum. Bueui tamen, ut sua-
 viùs

*Infirmi-
tibus cor-
ripitur.*

*Religionē
PP. Ordi-
dinis S. Au-
gustini in-
greditur.*

*Breui Po-
loniā petit*

iūs oleret, voluit transplantari Rosa Nostra: nimirum. GEDROYCIVS Patrium Lithuanix relinquens solum, ad aliam Sanctiorem Bistriciâ properavit Urbem. Hic parumper subsistens, adoro Te, Serenissima tot Sanctorum Vrbs Cracovia; & vel maximè, quia Te GEDROYCIVS intrat: Tu Urbium Florentissima, STANISLAI Præfulis & Martyris, myrtetô fragrans; CANTII Patriarchæ Nostri, splendoribus clara; HYACINTHI vnguentis, CASIMIRITANI violis, suavissime olens; SIMONIS de Lipnica igne Seraphico spirans; GEDROYCIANA insuper Rosâ, perpetuum innovas Maium, & in ipsa vetustate, felicissimè reflorescis: cum in Te Rosa Nostra paulatim hians, totam se in calatum fudit; intuentiumq; oculos defixit admiratione. Et profectò, si Sanctitas illius, olim toti Polonix fragrans, sublata grandi voce loqui posset, quid hymnorum, quid Cælestis carminis hodiè non cantaret? quid cinnami non spiraret? iactet Mātua centum folijs, veluti quâdam roseâ Hecatombe, floridas rosas, colore ardentis, varietate mirabili ac plenâ gloriâ, totis iam folijs candidas, iam totis rubras, strijs purpureis illusas, & iocò variò rubeas: iactet tota rosarum familia Perficas, multiplici foliorum texturâ, oculis hilares, naribus fragrantis, manibus teneras: Flos GEDROYCIANVS, omnis perfectionis & pulchritudinis vertice, supra est. Superat GEDROYCII vita posterorum fidem; nec mirum: quomodo enim credidisses illius ædiculam, in qua animū Cœlo destinabat, adeò humilem, adeò non amplam fuisse; vt vix vnum caperet resupinum. Cleopatrx rosæ, ac flores, vimentô totô ad cubitum alti, & inductis retibus contacti; etiam nunc retinent, quibus indormiebat, famam. Lectulus Principis Lithuanix, GEDROYCII, non artificum manu superbè efformatum ebor, non rosea strata; sed terra sub ingredientium aspectu patens, in qua, licet rigido stramine cooperta; roseum tamen capiebat somnum. Parietum ornamenta: virga pendula, & supplicationes precatonix. his opibus, Vir Dei contentus cum esset, influen-

Handwritten notes in the right margin, partially obscured and difficult to read.

Vita eius Cracovia.

12
tis dona Fortunæ abnuens; ipsâ indigentia avidum pauper-
tatis animum ditare intendebat. Ille, cui Lucina concesserat
è Ducum Sanguine nasci, negavit Ducali Fasciâ suum
illigari verticem mille Coronis dignum; damnans ad ter-
ræ squallores, tumidam adamante superbo Ducum Cidarim:
claustrum muneribus contentus, nihilq; de officio remittens;
semper, vilia & abiecta negotia exercere visus: quod supe-
rerat temporis, in templo, roseam de varijs Orationum
floribus, Coronam cumulabat. Ad mensam, Sacer aduer-
tebatur Tantalus, nihil præter inediam in satietatem orexis
captans: carniū esu, ab eo tempore, quo Beatorum Patrū
vitam amplexus est, verè in terris Beatus; semper abstinu-
it. Sileo hic, nec adumbro incontaminati animi longissi-
mè abhorrentem, à mortiferi criminis macula, nitorem:
nam quid cum fæditate rosæ conveniat? Vigiliis Tuas, &
insomnes noctes non meminerim: illud nescio, eloquar
an fileam? cum mortis sopore dormiens, ac tacens in Cru-
ce Deus, quouis Hymettô dulciora verba, quavis Hyblâ
suaviores Rosas; Tibi loqueretur: **Esto patiens vsque
ad mortem, & habebis Coronam Vitæ.** Subsiste
hic admiratione defixa, subsiste præceps in Epilogum Ora-
tio; & quomodocunq; ob ingentem affectûs excessum,
licebit; expone, quàm Divini **GEDROYCIVM** illo
tempore, inuolauere Amores! quàm magnâ violentiâ ex-
tra se rapti spiritus, in Paradisum migrabant voluptatis!
quàm avidô desiderio anima **MICHAELIS** languens; illi
inhiabat, etiam per Spinarum patientias Arbori, in qua Co-
rona Vitæ pependit! sic nempe natura tenues in rosis spi-
nas, velut amatorios quosdam stimulos, ad florem produ-
xit; ad maius desiderium, per ferientes aculeos, & tactum
ægrè admittentes; irritans decerpentem. Hucusque Rosa
Nostra candida iam rubescit, totaq; liberali flagellorum la-
nienâ, coloratur in purpuream: quanquam non oportuerat
Sanguinolentis flagellis colorare illam; quæ Divinissimas
inter

*Imago cru-
cis fixi allo-
quitur B.
Gedroyciū*

*Verberib⁹
laniat se.*

inter Spinas paulò antè formosissimè rubescebat. Audi vi-
ua mortalitas, a duerte victura posteritas: quoties Hæc Ro-
sa sanguine irrubuit, vltro verberum laniata rubò! quoties
illibatus, Angelici candoris flos, murice castissimo exone-
rabit venas! quoties suauissimum illud Beatorum deliciū,
illa areolarū pulchritudo, DEI & Angelorum voluptas, Fra-
trum Amor; se totum perfudit cruore, cædibusq; cruenta-
uit! quoties crebro vulnere totum corpus aperiebatur, &
frustratim Sanguine casto, contextum puritatis tabernacu-
lum, depluebat! bene est, abiit rosa in spinas; vt securius
pudorem suum à manibus violantium, tueretur. debemus
carni nostræ spinas deputare, & illam absque salutari qua-
dam tyrannide, amare non debemus. præterea delicatissimæ
innocentiæ odor, spinis armatur, spinis iungitur: nunc
quidem in viridi arduæ spei alabastro, latent conclusæ ro-
sæ; olim se pendent, vbi spinas mortalis ergastuli exuerint:
asperitas corpori nunc horrida, amabiles olim rosas partu-
riet: & ideò, quot spinas carni suæ GEDROYCIVS infi-
xit, tot rosas implantauit; quoties flagellum sanguine ru-
bens, toties rosam habuit. Rapuerat hæc florum inuidia,
infernalis dumeti plantatorem; & qui in Protoplastorum
horto pomum abstulerat quondam, GEDROYCIANIS
etiam inhiavit rosis; vt pleno voluptatis flori, mortis æter-
næ infingeret aculeum. ille (inquam) vorax draco, horren-
dum deformis rictûs, expedierat hiatus, in GEDROY-
CIVM, immaculatissimi Agni, cui rosas pascitur, escam;
volens fascinô veneni sui infatuatum in pabulum sibi desti-
nare. Verumtamen, abscede detestabilis serpens, siquidē
in hac felicissima rosarum herba, in qua Flos Virginum
commorabitur innocenter; nequaquam latebis. quod si
arcana voluntas DEI permiserit; vt Rosam Nostram affli-
geres: contrita suauius fragrabit, & tuo inclinata turbine,
augustius resurget. Hac spe stetit GEDROYCIVS No-
ster, tanquam colossus à rosis dictus Rhodius, ad illa af-
flictionum, veluti aquarum rapidè irruentium volumina,

*A demoni-
bus affligi-
gitur.*

immotus; pede fixo in Liliato æternitatis, procellasq; Ere-
bi despectans; in rubo se lacerante, rosam aliam non quæ-
fuit præter DEVM. Non vanè speras GEDROYCI: Te-
cum est ille in rubo, in tribulatione Tecum: eripiet Te,
glorificabit Te. Et eripuit sanè tunc, cum inclinari visa fuit
Rosa Nostra; cum ille virtutum vernantium senex, extati-
cis exercitijs macilentus, viribus exhaustis pallens, vigilijs &
laboribus confectus languescens; ille Beatus Flos, frigida ma-
nu factorum, ad sterile sepulchretum posceretur; cum febriculæ
frigoribus calor vitalis extingueretur. Et quamvis, copio-
sæ nimis, ad vnius floris casum, falces succrevere factorum;
magnam illam dolorum spinam, Rosam Nostram crudeliter val-
lante, quoniam vulnerante: erexit tamen ex morborum e-
tiam senticetis mentem, illaq; Paradisi semper amæna vire-
ta, magnò animi desiderio, involabat. Nullatenus enim
potuit frigide in cineres resolui, cuius palpitantibus agone
venis, Divini Amoris Vesuvius, sua infuderat æstuaria: un-
de Spiritus ille, omnibus Famæ linguis prædicandus, in has

voces extremè suavissimas effundebatur: **DEVS Cha-
ritas est, & qui manet in Charitate, in DEO
manet, & DEVS in eo.** Sicut rosa per frigus clau-
sa, solis deinde ardore tacta, vehementius aperitur, & folijs
expansis, in rubore demonstrat ardorem iucundum: sic iste
Flos Cælo gratissimus, qui, emortuali hucusque in argilla
frigescent, claudebatur; tandem radijs ardentis Divini A-
moris adeò incaluit; ut coactus fuerit Cæli Charites, at
Charitates inuocare. Tum deniq; festinatæ mortis grande
solatium excipiens; nec non pœnitentiales oculorum miscens
lacrymas, satis absque nævo candidam, adhuc mundans
Animam, genu quoque flexo orans: cecidit Flos Noster, ceu
quondam procellis, exanimes cecidere Nardi. Interea

Nec dolor ullus erat, mortem dabat ipsa voluptas.

Iamq; expirantis Rosæ animam adumbrare polixius cum

non

*Lethali
febri cor-
ripitur.*

*Verba mo-
rientis.*

Moritur.

non liceat; MICHAELI Cælum, Cælo Michaëlem, gratu-
lor: cui in Beatis Elifijs existenti, iam non vanæ, aut mor-
talis gloriæ aura afflatur, dum frequentissimò Cælestis ob-
sequij satellitiò, circumstipatum GEDROYCIVM, Flòs
Nazareus inuitavit. Anni eius, horæ, & huius mortalis
vitæ, dies, expectauerunt feliciter omnes, cum suis rosarum
cumulis: & rosea quadam metamorphosi, in rosas abeun-
do; capiti eius, immarcescibili coronâ digno, certatim se-
se iniecerunt. Hic itaq; veneror Te CRVX Divinissi-
ma, in cuius perenne ornamentum, pro cunctis humi re-
pentibus violis, pro suaveolentibus hyacinthis, pro omni-
genis grati coloris, ac viventibus flosculis, quos vlla vspiâ
sylva, pratum, saltus, arbor, nemus, campus, hoc amæno
vere protulerit, vel vnquam proferet, Principè GEDROY-
CIANÆ Familiæ; Cælestem Sanctimonix, offero Rosam:
Dum verò Rosa in ornamentum CRVCIS decerpitur, Vos
augustæ Familiæ Patres Religiosissimi, in Ordine Augu-
stissimo agite Floralia: & si aliqua clandestina rapacitas ve-
stris inhiauerit Rosis, attollite magni Trophæi, in quo vin-
catis, signum: spes non sterilis, quòd temporum inclemē-
tiâ pressi, & vndiq; circumputati; sicut vinea falcibus at-
trita, copiosius fructificabitis. Tu autem posteritas, ne
crede in hoc loco odorem suauitatis exolevisse, in quo
Cælestis fauor & inclinatio, etiam nunc per GEDROY-
CIVM ostenditur; vbi tot Omnipotentis DEI virtutis
magnalia, in insuetis audita sunt prodigijs. Audi mira-
rix fama senioris æui: parietes isti, & saxa, disertò silentiò,
miracula sonant, rosas loquuntur: natura quippe toties ces-
sit legibus suis, aquâ extinctis iterum lucis vsuram, claudis
gressum, restituens: languescens & morti proximos, vi-
tâ donans. Donum Propheticum, quò Divinam Nemefim
spirabat, nonne sensit cænobium hoc? quod tria (quæ fu-
tura B. GEDROYCIVS adhuc viuens prædixerat) in-
cendia tulit. Quæ cum ita sint; Coronidem Orationi
meæ impono, & supplex, Te iam in perpetua rosarum in-

*Miracula
post Mor-
tem.*

visibilium voluptate tripudiantem, oro; vt tot repetitis cæ-
dibus rubenti Poloniæ, tot, præsertim in Podolia, destitu-
tis verò Numine templis, tot funereis Lybitinæ ta-
xis, quos Otthomana Bellona plantauit; inum-
bratæ Sarmatiæ, velis implantare, Tuam,
Divinæ C R V C I S Ornamen-
tum, Rosam.

D I X I.

L-17
2-28